

**ПРИКАЗКА ЗА МЪДРИЯ
КОЗЕЛ
АРМЕНСКА ПРИКАЗКА**

Превод от руски: Иван Троянски, 1976

chitanka.info

Имало едно време трима братя. И тримата били женени. В този край живеел и един воденичар. Той имал един мъдър козел, а братята — един мъдър кон. Братята нищо не знаели за козела на воденичаря, а воденичарят хабер си нямал за техния кон. Веднъж братята свършили брашното.

Най-големият брат натоварил на коня зърно и тръгнал за воденицата.

Щом воденичарят видял коня, веднага се досетил, че това не е обикновен кон.

Обръща се към стопанина на коня:

— Братко, имам един козел, подобен на твоя кон. Хайде да се хванем на бас: ти заложил коня си, а пък аз козела си. Ще се крием поред: три пъти аз, три пъти ти. Ако ме намериш — ще спечелиш козела, ако аз те намеря — ще спечеля коня.

Другият казва:

— Е, воденичарю, щом е така, хайде най-напред да ти разкажа какъв е моят кон, а след това ти ще разкажеш за козела си.

— Добре — отвърща воденичарят.

— Слушай тогава. Моят кон не е обикновен: ако по пътя излязат разбойници, той така ще скрие стопанина си, че никой няма да го намери. Е, а сега ти кажи какъв е козелът ти.

— И моят козел не е обикновен — казва воденичарят. — Ако поканиш на гости десет или петнадесет души и кажеш: „Хей, козльо, заколи се сам, одери се сам, опечи и свари месото си, пригответи три вида ядене и го сложи пред гостите да ядат, да пият, да се веселят“, начаса всичко ще бъде изпълнено.

Хванали се на бас. Единият заложил коня, другият козела.

— Хайде — казва воденичарят, — кой ще се крие първи, аз или ти?

Стопанинът на коня казва:

— Крий се първо ти.

— Зажуми — вика му воденичарят.

Другият отишъл настрана, зажумял, а воденичарят се скрил. Стопанинът на коня отворил очи, тръгнал да търси воденичаря. Ходил, ходил, никъде не можал да го намери. Тогава конят му дума:

— Ех, момко, напразно търсиш, все едно, няма да го намериш. Иди до воденицата и викни: „Стига си се завирал под водното колело,

жал ми е за теб, ще настинеш“.

Стопанинът на коня така и сторил. Воденичарят излязъл изпод колелото.

— Братко — казва той, — зажуми още веднъж, изглежда, че загубих козела си.

Другият зажумял, воденичарят в това време се пъхнал в сандъка и се заровил в брашното.

Момъкът отворил очи, затърсил отново воденичаря, ходил насам, ходил натам, никъде не можал да го намери. Конят му дума:

— Ех, момко, напразно търсиш, няма да го намериш. Той се пъхна в сандъка с брашното. Иди и му кажи: „Излизай, воденичарю, стига си се крил в сандъка, жал ми е за теб“.

Момъкът викнал:

— Излизай, воденичарю, стига си се крил в сандъка, жал ми е за теб!

Воденичарят излязъл и казва:

— Ти спечели козела ми, но зажуми още веднъж.

Другият зажумял, а воденичарят този път се наврял под улея. Момъкът отворил очи, затърсил отново воденичаря, но никъде не можал да го намери. Конят му дума:

— Той е под улея, иди му кажи: „Стига си се мъчил, излизай“.

Момъкът се приближил до улея и викнал:

— Излизай, воденичарю, стига си се мъчил!

Воденичарят излязъл.

— Братко — казва той, — няма що, ти спечели козела ми.

— Сега е мой ред — отвърща момъкът, — зажуми, аз ще се скрия.

Воденичарят зажумял, а момъкът се хвърлял ту на една, ту на друга страна — не знае къде да се скрие. Конят му дума:

— Е, момко, така нищо няма да излезе, ела се скрий в гривата ми.

Той се зарадвал и се скрил в конската грива.

Воденичарят започнал да го търси — никъде не можал да го намери. Хванал поводите, потеглил коня — момъка никъде го няма. Казва:

— Излизай, братко.

Другият излязъл.

— Ех, братко — казва воденичарят, — няма що, ти спечели козела ми...

— Хайде, воденичарю, зажуми още веднъж.

Воденичарят зажумял, а момъкът се хвърлял ту на една, ту на друга страна — не знае къде да се скрие.

А конят му дума:

— Е, момко, ела се скрий под опашката ми.

Момъкът се наврял под опашката му. Воденичарят отворил очи и се втурнал да търси момъка. Търсил навред — не го намерил. Дошъл, хванал коня за юздата и го повел. След това повдигнал гривата — момъка го няма. Свършило му се търпението, викнал:

— Братко, излизай, не мога да те намеря!

Момъкът излязъл изпод конската опашка.

— Е, как е? — пита той.

— Спечели ти моя козел, братко.

— Хайде, зажуми още веднъж.

Воденичарят зажумял, а момъкът се хвърлял ту на една, ту на друга страна — не знае къде да се скрие.

Конят го повикал и му дума:

— Скрый се под корема ми.

Воденичарят отворил очи, търси момъка, търси го, не може да го намери. Качил се на коня и препуснал. След това слязъл, погледнал под опашката му, повдигнал гривата, търпението му се свършило, дръпнал се настрана и викнал:

— Братко, излизай!

Момъкът излязъл, приближил се и казал:

— Е, воденичарю, доведи козела.

Воденичарят отишъл в кошарата и го довел.

Стопанинът на коня взел козела, натоварил коня с брашно и потеглил към къщи. Завел козела в къщи, а братята го питат:

— Чий е този козел?

— Братлета — казва той, — това е козелът на воденичаря. Ние се хванахме на бас с воденичаря и аз го спечелих. Това е мъдър козел.

— А какво му е мъдрото?

— Щом искате да знаете — казва най-големият брат, — повикайте на гости попа, епитропа, кмета, разсилния и тогава сами ще видите всичко.

Поканили попа, епитропа, кмета и разсилния. Гостите се събрали. Най-големият брат казва:

— Хей, козльо, заколи се сам, одери се сам, опечи се, свари се, пригответи три вида ядене и го поднеси на гостите.

Козелът се заклал, одрал се и се изкормил, превърнал се на три яденета и ги поднесъл на гостите. Те хапнали, пийнали, наситили се, благодарили, вече се пригответяли да си вървят и изведнъж гледат — козелът жив и здрав си тича и врещи.

Най-големият брат казва:

— Видите ли колко мъдър козел имам.

Веднъж жената на най-големия брат, която имала двама любовници, решила да ги покани при себе си и хубавичко да ги гости. Отишла, повикала любовниците си — попа и кмета, настанила ги да седнат и казва на козела:

— Хей, козльо, заколи се, одери се, опечи се, свари се, пригответи три вида ядене и го поднеси на гостите.

Козелът ѝ обърнал задницата си и подигравателно заврещял. Жената се ядосала на козела и казва:

— Ама че проклетник, аз ти казвам: пригответи ядене, донеси го и го сложи на гостите!

Козелът пак се обърнал заднишком и подигравателно заврещял.

Жената грабнала една тояга, тупнала го между рогата, тоягата залепнала за рогата, а жената — за тоягата. Попът казва:

— Какво направи, жено? Така ние ще се опозорим с теб!

Станал попът, за да я откъсне от тоягата и сам залепнал за нея.

— Отче, какво стана с теб? — уплашил се кметът.

— Ох, чадо, освободи ме.

Кметът станал, за да ги раздели, и сам залепнал за попа.

Случило се така, че по това време в селото умрял един човек. Втурнали се да търсят попа — никъде не могат да го намерят. Казали на епитропа, че попът е в еди-кой си дом. Епитропът отишъл там и го намерил.

— Отче — казва той, — викат те при покойник, а ти си се заседял на гости. Какво ще кажат хората?

— Ох, чадо, не зная какво стана с мен, освободи ме и ще идем при покойника.

Епитропът се приближил, за да откъсне попа от жената, и сам залепнал за него. В това време в селото пристигнал околийският пристав и подирил кмета. Втурнали се да търсят кмета — никъде го няма. Казали им, че е в еди-кой си дом.

Изпратили разсилния за него.

Разсилният иде и вижда — всички залепнали един за друг.

— Кмете — казва той, — пристигна околийският пристав, търсите. Защо се бавиш тук?

— Какво да правя, синко, изпаднах в беда, освободи ме, ако можеш.

Разсилният отишъл да откъсне кмета от другите и сам залепнал за него.

Стоят залепнали един за друг, накъдето се засуче козелът, натам се засукват и те. Така стояли до мръкнало. Вечерта братята се върнали от работа. Влизат, гледат — къщата пълна с хора. Най-младата булка в стаята си, средната пече хляб. Питат я:

— Кой повика тези хора?

— Най-голямата етърва ги повика — отговаря тя.

Попитали най-младата булка, и тя казва същото:

— Най-голямата ги повика.

Тогава най-големият брат попитал разсилния:

— Ти защо дойде тук?

— Пристигна околийският пристав, потърси кмета. Казаха, че е у вас, дойдох за него, гледам — залепнали един за друг. Исках да откъсна кмета от тях и сам залепнах.

— Козльо — казва най-големият брат, — пусни разсилния.

Козелът освободил разсилния.

— Е, махай се — казва най-големия брат.

След това се обърнал към епитропа:

— А ти защо дойде тук?

— Дойдох за отчето — казва той, — да го повикам при един покойник, гледам — отчето залепнало за жената. Помоли ме: „Чадо, избави ме!“ Исках да го отърва и сам залепнах за него.

— Хайде, козльо, пусни епитропа.

Козелът го пуснал.

— А ти, кмете, защо дойде тук?

Кметът стои, не знае какво да отговори.

— Козльо, пусни кмета.

Козелът пуснал кмета. Братята го пипнали и здравата го натупали с тояги. Сетне го изблъскали през вратата.

Върнали се и питат отчето:

— Духовни наш татко, а ти защо дойде?

Попът не намерил какво да каже.

— Е, хайде, козльо, освободи свещеника.

Козелът пуснал попа. Тримата братя хванали тоягите и го заудряли колкото сила имат. Попът отнесъл двойно повече от кмета. Сетне го пипнали за врата и го изхвърлили през вратата.

Най-големият брат попитал жена си защо е повикала тези хора. Виновницата не могла да изрече дума.

— Е, козльо — казва най-големият брат, — пусни тази жена, пусни също и тоягата.

По-малките братя се дръпнали настрана, най-големият пък грабнал тоягата и здравата напердашил жена си.

— Е, братя, вижте какво — казал той, — не искам повече да ям хляб в този дом, оставям ви всичко — и къща, и имот, ще ида, където ми видят очите.

Казал и заминал.

След ден средният брат казва:

— И аз не ща вече да ям хляб в този дом, бате замина, ще тръгна и аз подире му.

На третия ден и най-малкият брат отишъл при жена си и казал:

— Жено, и аз отивам да странствувам, чакай ме точно седем години, ако се върна — ще бъдем пак мъж и жена, а не се ли върна, прави каквото знаеш.

Поел и настигнал братята си. По пътя те се уговорили да се заселят заедно и да се хванат на работа.

Дълго ли вървели, кратко ли — никой не знае, стигнали до едно пустинно място и тук ги заварила нощта. Въртят се, озъртат се — никъде нито селце, нито къща. Изведнъж гледат: в планината нещо свети.

Най-големият брат казва:

— Братлета, хайде да тръгнем към светлината, може там да има някакво селце или къща.

Тръгнали към светлината, стигнали, гледат — къща. Влезли, а вътре седнала една бабичка и до нея три моми. Поздравили. Бабичката казва:

— Добре дошли, влезте, седнете.

Поседели малко, починали си и бабичката им дума:

— Май сте се уморили от пътя, ще ви постеля, лягайте да спите.

Постлала до двете стени на стаята: от едната страна легнали братята, от другата — дъщерите ѝ.

На най-малкия брат не му се спи, лежи и мисли: „Не току-тъй тази бабичка ни сложи срещу дъщерите си“.

Изведнъж в полунощ чува някакъв шум. Тихичко надниква през вратата. Вижда бабичката точи зъбите си ту на един камък, ту на една дъска. „Не е чиста тази работа — мисли той. — Тя иска да ни погуби“. Блъска братята си.

— Ставайте — казва, — заплашва ни опасност.

Братята се събуждат, питат:

— Какво има?

— Ставайте, ви казвам.

Най-малкият брат завел братята си при спящите девойки и ги накарал да ги пренесат в постелите си. Така и сторили. След това наложили калпаците си на девойките и легнали на местата им. По-големите братя заспали, а на най-малкия пак не му се спи.

Много ли, малко ли време минало, вижда: дошла бабичката, хвърлила се към мястото, където преди това лежали братята, вкопчила се с нокти в девойките, удушила ги. След това отишла да спи.

Най-малкият брат разбудил по-големите.

— Ставайте — рекъл, — докато не е късно, да бягаме оттук.

Станали и поели. Вървят, вървят и стигат до един мост. А този мост бил омагьосан от бабичката, никой не можел да премине по него.

Много ли, малко ли време минало, бабичката се събудила, послушала се — в къщи тихо.

Казва си:

— Ох, изглежда, че моите щерчици се успаха.

Станала бабичката, влязла в стаята, гледа: момците ги няма, а дъщерите ѝ лежат мъртви. Занарежда бабичката:

— Ох, горко ми, беда ме сполетя!

Изкачила се на покрива, погледнала към омагьосания мост, вижда: братята вече преминали по него.

— Проклетници — крещи тя след тях, — да си знаете, че няма да ми избягате!

Върнала се и от мъка легнала да спи.

А братята продължили пътя си. Много ли, малко ли вървели — никой не знае. Стигнали в един град и решили да се заселят там. Ценили се за царски коняри.

Най-малкият брат се харесал на царя и скоро той го направил свой приближен. Братята ги обзела завист и те започнали да му мислят злото.

Веднъж на царя му се дощяло да пояди и наредил да му оседлят коня. По-големите братя оседлали коня, извели го на двора.

Сръчността на братята допаднала на царя и той ги похвалил. А братята отвръщат:

— Ще се стараем, царю-бащице, ама ако конят беше друг, тогава щяхме да покажем цялата си сръчност.

— А нима конят ми е лош? — учудва се царят.

— Конят е хубав, ала не може да се сравни с бегача на бабичката, който живее ей там.

— А кой ще го докара?

— Твоят верен слуга, няма друг.

Царят повикал верния си слуга.

— Е, момко — дума му той, — ей там живее една бабичка, има чуден бегач, докарай ми го.

— Царю — отговаря той, — при нея не бива да се ходи, тя е магьосница.

Царят казва:

— Твоя работа, ако не го докараш — ще ти отсека главата.

— Дай ми поне един ден срок — моли момъкът.

Царят се съгласил. Седи момъкът в стаята си, тъжи, изведнъж вратата се отваря, влиза царицата.

— Защо тъжиш, момко? — пита тя.

— Как да не тъжа, царице — отговаря той. — Царят заповяда да докарам коня на бабичката-магьосница.

— И ти затова ли се измъчваш? — казва царицата. — Не тъжи, това не е трудна работа. Иди при царя и му поискай една торба

стафиди и една кирка. Ще се приближиш на една верста до обора и ще извикаш. След това ще се скриеш в плевника, ще пробиеш отвор в сеното. Конят ще види дупката и ще се приближи. Ще вземеш една шепа стафиди, ще протегнеш ръка и ще го повикаш. Той ще заяде стафиди от ръката ти и тогава ти му закачи на врата цялата торба. Докато яде стафиди, ти разшири дупката в сеното, измъкни се и оглависай коня. Наблизо ще има седло. Оседлай коня, яхни го и препусни.

Момъкът така и сторил: отишъл при царя, взел от него торба стафиди и кирка, запътил се към бабичката и откарал коня, както го научила царицата.

Бабичката с едното око спи, с другото бодърствува: чува, че конят цвили и казва:

— Чума да те тръшне, защо си препуснал из полето!

Минава час, втори, трети, тя вече не чува цвилене. „Нещо не се чува конят — мисли тя, — ще ида да видя.“

Отива, а коня в обора го няма. Досетила се, че са го откарали през плевника. Качила се на покрива, вижда, че момък с огнени дрехи препуска на огнен кон и вече е преминал омагьосания мост.

— Ех — вика си тя, — човек го е откарал.

Слязла от покрива и от мъка легнала да спи.

А момъкът докарал коня, завел го пред царя и му дума:

— Ето ти, царю, подарък от мен.

Царят още повече обикнал момъка, още повече го приближил до себе си, а братята още по-силно от преди му завиждат. Веднъж казват:

— Царю, жалко, че верният ти слуга докара само коня на бабичката, тя има и дърво-чудо: на единия клон лято, на другия зима, на третия пролет, на четвъртия есен.

Царят пита:

— А кой ще донесе това дърво-чудо?

— Който докара коня, той ще донесе и дървото, няма кой друг — отговарят братята.

Царят повикал момъка и му нарежда:

— Стопанката на бегача има дърво-чудо, ти трябва да ми го донесеш, иначе ще заповядам да ти отсекаат главата.

— Царю, онова беше кон, аз яздих на него, а как ще донеса цяло дърво?

— Не ща нищо да зная, донеси дървото.

— Добре — отвръща момъкът, — дай ми един ден срок.

Натъжил се момъкът, седи в стаята си. Вратата се отваря, влиза царицата.

— Защо си се натъжил, момко?

— Как да не се натъжа, царице, онази бабичка има дърво-чудо. Царят ми каза: „Донеси това дърво“, а как ще го донеса?

— Дреболия, това е много просто: ще идеш при царя, ще поискаш един самосвирещ саз и една елмазена брадва, ще вземеш торба сол и пипер, ще се приближиш до къщата на бабичката, ще седнеш под навеса с торбата на рамо и ще засвириш на саза. Тя ще се подаде и като те види, ще се върне в къщи да си наточи зъбите. Ти ще закачиш торбата на тавана на навеса, ще завържеш самосвирещия саз за торбата, ще вземеш елмазената брадва и ще идеш при дървото. Бабичката ще дойде под навеса, ще чуе, че звуците на саза се разнасят отгоре, ще помисли, че си се качил на тавана, ще подскочи, ще дръпне торбата, солта и пиперът ще се изсипят на очите ѝ, от мъка тя ще иде да спи, а ти ще отсечеш дървото и ще го донесеш.

Момъкът отишъл при царя, взел от него самосвирещ саз, елмазена брадва, торба сол и пипер, стигнал при къщата на бабичката, седнал под навеса и засвирил на саза.

Бабичката чула звуците на саза, излязла и си вика:

— Добре ми дошъл, човече.

След това се върнала в къщи да си наточи зъбите, а момъкът закачил торбата на тавана завързал самосвирещия саз за нея, взел брадвата и застанал под дървото.

Бабичката излязла, помислила, че той се е качил на тавана, подскочила, дръпнала торбата, солта и пиперът се изсипали на очите ѝ. От яд отишла да спи.

Момъкът замахнал с брадвата, отсякъл дървото до корен, нарамил го — и хайде. Планините, клисурите, горите заечали: „Човекът го отнесе“.

Бабичката чула, нямала сили да стане, полежала малко, успокоила се.

— Ох — казва си тя, — милите мои планини, клисури, гори ечат: „Човекът го отнесе“, ще ида да видя какво е отнесъл.

Отишла, а дървото го няма.

— Ох, горко ми, и дървото отнесоха.

Качила се на покрива, гледа — момъкът с дървото на рамо преминал омагьосания мост. Слязла долу и от мъка пак легнала да спи.

Момъкът занесъл дървото, изправил го пред царския дворец.

— Ето ти, царю, подарък от мен.

Царят огледал дървото, не можел да нахвали момъка. Още повече го обикнал и още повече го издигнал.

А братята още по-силно от преди му завиждат, мислят как да се отърват от него.

— Той е най-малък брат, а стана пръв човек в царството, трябва да го премахнем.

Единият от братята казва:

— Ще го изпратим за бабичката. Иде ли — назад няма да се върне.

— Добре намислено.

Така и решили.

Излезли на двора, царят се разхожда под дървото-чудо, което много му харесало. И те казват:

— Царю, на какво толкова се възхищаваш?

— Ами ето, не мога да се нарадвам на дървото-чудо.

— Царю — казват те, — а да знаеш колко е хубава стопанката на това дърво!

Царят пита:

— А кой може да я доведе?

— Този, който донесе дървото.

Царят повикал момъка и му рекъл:

— Е, момко, говори се, че стопанката на дървото е къде красива от самото дърво, ти трябва да я доведеш.

Вижда момъкът, че няма изход, поискал един ден да помисли. Седи тъжен в стаята си, иде царицата.

— Защо си тъжен, момко? — пита тя.

— Не зная какво да правя, царице, този път царят ми даде такава задача, че не мога я реши.

— Каква задача ти даде? — пита царицата.

— Кара ме да доведе стопанката на дървото. А как ще я доведе?

— Не си блъскай ума, това е много просто. Ще идеш при царя и ще му кажеш: „Трябва ми една кошница, четири дълги гвоздеа и козя

кожа със звънци на всеки косъм“. Ще вземеш всичко това от царя и ще дойдеш при мен.

Станал момъкът, отишъл при царя, взел от него всичко, което поръчала царицата, и го занесъл при нея. Царицата казва:

— Ще понесеш кожата и кошницата, ще влезеш в двора на бабичката, ще сложиш кошницата под навеса, ще отвориш капака, ще туриш до нея гвоздеите, ще вземеш кожата, ще се качиш на покрива, ще се приближиш до комина, ще разтърсиш кожата, за да задрънчат звънците. Бабичката ще примре, ще я сложиш в кошницата и ще я донесеш на царя.

Момъкът взел кожата и кошницата, отишъл в дома на бабичката, оставил кошницата под навеса, качил се на покрива, наметнал се с кожата, приближил се до комина и разтърсил звънците. Бабичката се уплашила, помислила, че архангел Гавраил е дошъл за душата ѝ и вика:

— Какво искате от мен, дайте ми да си разчистя последните сметки, тогава ми вземайте душата.

Момъкът още веднъж раздрусал звънците.

— Щом не щете да чакате — казва бабичката, — позволете ми поне да дойда на себе си, да се съвзема.

— Под навеса има една кошница — обадил се момъкът, — пъхай се в нея, там ще се съвземеш.

Бабичката станала, отишла под навеса, видяла кошницата, пъхнала се в нея. Момъкът слязъл от покрива, за миг затворил кошницата, заковал я с гвоздеите, превързал я с въже, метнал я на рамо — и хайде.

Бабичката се досетила, че това е същият момък, и му вика:

— Ох, момко, кажи ми, като стигнеш до омагьосания мост.

Момъкът изминал половината мост и спрял. Бабичката пита:

— Момко, защо спря?

Бабо, това е омагьосаният мост.

— Ти премина ли го?

— Преминах повече от половината.

— Е, щом е така, носи ме нататък, краят ми е дошъл.

Момъкът тръгнал нататък. Занесъл кошницата, поставил я пред царя и му дума:

— Ето ти, царю, подарък от мен.

— Е, момко, отвори капака.

— Царю — казва му той, — досега ти се подчинявах за всичко, сега чуй молбата ми.

— Казвай, синко.

— Царю, дай ми три дни, тогава ще отворя кошницата и ти ще видиш какво им в нея.

— Добре, давам ти три дни.

Момъкът в същия миг презглава се втурнал да бяга към родния си край. Тичал три дни и разбрал, че пак няма да се спаси от бабичката. Влязъл тогава в една долчина и видял в нея една пещера. Входът ѝ бил затрупан с воденични камъни. Проврял се през една дупка и се скрил в пещерата.

Когато изтекли три дни, а момъка все го нямало, царят заповядал да отворят кошницата.

От кошницата се измъкнал лъвът Азраил; той не закачил нито царя, нито никого друго в града, а се спуснал да търси момъка. Стигнал в долчината и видял пещерата с воденичните камъни на входа. Погледнал през дупката — момъкът седи в пещерата.

— Хей, човече, как си попаднал тук? — пита лъвът.

— Проврях се през дупката.

— Ами аз дали ще мога да се провра?

— Защо не?

Лъвът Азраил се превърнал на бабичка. Тя пъхнала главата си, главата се провряла, а тялото се заклецило. Искала да измъкне обратно главата си — не могла. Момъкът избутал с тоягата си едно малко камъче, един воденичен камък се претърколил и смачкал бабичката.

Така най-сетне момъкът се отървал от бабичката и спокойно си тръгнал. Дошъл си в къщи, гледа — жена му там, а другите булки ги няма. Поздравил я с добра дума, помилвал я, целунал я.

Те постигнали желанията си, нека и вие да постигнете вашите.

От небето паднаха три ябълки: една за разказвача, две за слушателите.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.